

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžf/117/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200133
Dátum vydania rozhodnutia:	06.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Gerdová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013200133.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: KINROSS, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Bancíkovej 1/A, IČO: 47 242 400, právne zastúpeného Marônek & Partners s.r.o. so sídlom v Bratislave, Bancíkovej 1/A, proti žalovanému: Daňový úrad Bratislava so sídlom v Bratislave, Ševčenkova č. 32, 850 00 P.O.BOX 154 o preskúmanie zákonnosti „Oznámenia“ žalovaného č. 9101302/5/3426669/12/Kes zo dňa 19.11.2012 o nevydaní osvedčenia podľa § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S 15/2013-63 zo dňa 12.09.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S 15/2013-63 zo dňa 12.09.2014 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia „rozhodnutia“ žalovaného č. 9101302/5/3426669/12/Kes zo dňa 19.11.2012 o nevydaní osvedčenia podľa § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej aj „zákon o DPH“) v znení účinnom do 31.12.2013. Rozhodnutie bolo vydané pod názvom „Oznámenie“ a absentujú mu formálne náležitosti ako výrok a poučenie o právnom prostriedku.

Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že žalobca žalobu odôvodnil skutočnosťou, že voči takémuto správnomu aktu neexistuje možnosť podania riadneho opravného prostriedku a nadobudlo právoplatnosť doručením žalobcovi dňa 23.11.2012. Namietal, že je obchodnou spoločnosťou, ktorá vznikla ako právny nástupca obchodnej spoločnosti MAPUTO, s.r.o., so sídlom na Bancíkovej ul. 1/A v Bratislave, ktorá bola registrovaným platiteľom DPH, mal pridelené IČ DPH a zanikol bez registrácie rozdelením. Na základe projektu rozdelenia vznikol žalobca ako nástupnícka spoločnosť, ktorá dňa 22.10.2012 podľa § 4 ods. 6 zákona o DPH oznámil daňovému úradu skutočnosť, že dňom 10.10.2012

sa stal platiteľom DPH z dôvodu právneho nástupníctva pôvodného platiteľa DPH. Následne žalovaný nevydal rozhodnutie ale len listom žalobcovi oznámil, že registráciu pre DPH nevykoná a osvedčenie o registrácii nevydá z dôvodu, že zistil skutočnosti v zmysle ktorých právny predchodca žalobcu, ktorý získal postavenie platiteľa DPH ku dňu svojho zániku nebol zdaniteľnou osobou s ekonomickou činnosťou na pokračujúcej báze.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku ďalej uviedol, že otázkou možnosti súdneho prieskumu „Oznámenia“ sa zaberá ako s predbežnou otázkou. V preskúmvanej veci bolo potrebné posúdiť, či je možné považovať oznámenie žalovaného zo dňa 19.11.2012 za rozhodnutie a či je možné ho súdne preskúmať. Pri posudzovaní tejto otázky konštatoval, že i keď sa jedná o úkon žalovaného vo forme vydania neformálneho rozhodnutia - oznámenia, podľa názoru súdu takýto úkon odporcu je preskúmateľný v rámci skúmania zákonnosti postupu žalovaného v súlade s ustanovením § 247 ods. 3 O.s.p. a § 244 ods. 3 O.s.p., pretože sa dotýka záujmov žalobcu.

Krajský súd citoval ustanovenia § 163, § 58 ods. 1 a 4, § 67 ods. 1 až 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňového poriadku), § 81 ods. 2, 4, 5, § 4 ods. 6 a § 69 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH a uzavrel, že žalovaný postupoval v danom prípade správne, keď na oznámenie žalobcu zo dňa 22.10.2012 tohto neregistroval pre DPH postupom podľa § 4 ods. 6 zákona o DPH, pretože neboli splnené hmotnoprávne podmienky na registráciu žalobcu na DPH ako právneho nástupcu právnickej osoby, ktorá zanikla bez likvidácie. Zároveň neboli splnené ani zákonom požadované podmienky na začatie registračného konania podľa ust. § 58 ods. 1 v spojitosti s ust. § 67 ods. 1 daňového poriadku, t.j. osobitné (registračné) daňové konanie na základe predmetného podania žalobcu nezačalo, a preto žalovanému nevznikla povinnosť na základe takéhoto úkonu vydať akékoľvek rozhodnutie. Žalovaný žalobcu neformálnym spôsobom informoval o dôvodoch, pre ktoré ho nie je možné registrovať pre DPH a nie je možné mu vydať osvedčenie o registrácii pre DPH. Výdaním predmetného oznámenia žalovaný neuložil žalobcovi žiadnu povinnosť, priamo mu z tohto úkonu nevniklo žiadne právo, t.j. nezmenilo sa jeho právne postavenie, nebolo začaté registračné konanie na základe právne relevantného úkonu žalobcu, a preto úkon žalovaného nemusel mať formu rozhodnutia. Podľa názoru súdu žalovaný postupoval v intenciách zákona, keď vo veci podania navrhovateľa zo dňa 12.10.2012 konal, preveroval si skutočnosti potrebné pre zistenie skutkového stavu, podaním zo dňa 19.11.2012 doručenom žalobcovi dňa 23.11.2012 zaujal svoje stanovisko, objasnil okolnosti, pre ktoré žalobcovi nevydal osvedčenie o registrácii platiteľa DPH, pričom toto jeho podanie možno považovať za konečné rozhodnutie vo veci, voči ktorému osobitný zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ktoré je však preskúmateľné súdom v zmysle ust. § 247 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátom včas odvolanie a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného - „Oznámenie“ zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok krajského súdu zruší, vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V dôvodoch obšírneho odvolania v podstate namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z premisy, že podal správcovi žiadosť o registráciu pre DPH. Toto zistenie však nemá oporu v dokazovaní a je chybné. Žalobca nepodával žiadosť o registráciu pre DPH ale v zmysle § 4 ods. 6 zákona o DPH oznámil daňovému úradu skutočnosť, že sa dňom vzniku (t.j. zápisom do obchodného registra) stal platiteľom DPH zo zákona, keďže vznikol rozdelením zanikajúcej spoločnosti MAPUTO, s.r.o., ktorá bola platiteľom DPH. Zistenie skutkového stavu krajským súdom je podľa žalobcu nesprávne.

V ďalšej časti odvolania poukazoval na skutočnosť, že ustanovenie § 4 ods. 6 zákona o DPH platného v rozhodujúcom čase, t.j. ku dňu 15.01.2013 neumožňovalo vydanie takéhoto rozhodnutia.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nemal povinnosť zo zákona registrovať žalobcu ako platiteľa DPH a nepridelil mu identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty na základe skutočností zistených pri preverovaní, a to splnenia atribútov zdaniteľnej osoby podľa § 3 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť MAPUTO, s.r.o., nevykazovala

atribúty zdaniteľnej osoby podľa § 3 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z.z., (v zmysle ktorého je zdaniteľnou osobou každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť podľa ods. 2 bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti) napriek tomu, že bola registrovaná ako platiteľ pre daň. Z podaných daňových priznaní vyplýva, že v skutočnosti nevykonávala žiadnu ekonomickú činnosť. Daňový úrad je povinný vydať osvedčenie o registrácii iba v prípade, ak sú naplnené zákonom stanovené predpoklady. Vydané „Oznámenie“ o nevydaní osvedčenia bolo v súlade so zákonom o DPH. V tom období zákon o DPH ani zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) v znení neskorších predpisov neukladal správcovi dane vydať v prípade žalobcu rozhodnutie.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v spojení s 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil, pretože Oznámenie žalovaného č. 9101302/5/3426669/12/Kes zo dňa 19.11.2012 o nevydaní osvedčenia podľa § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty nie je administratívnym rozhodnutím v zmysle § 247 ods. 1 O.s.p. s konštitutívnymi účinkami, ktoré by zakladalo menilo, alebo rušilo oprávnenia a povinnosti daňových subjektov.

Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil skutkový stav, ktorý medzi účastníkmi sporný nebol tak, ako ho podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nadbytočne opakovat' nebude.

Najvyšší súd na tomto mieste zdôrazňuje, že povinnosťou všetkých orgánov štátnej moci je svojou činnosťou naplňovať legitímne očakávanú predstavu jednotlivca o právnom štáte, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je i právna istota a s princípom právnej istoty v rozhodovacej činnosti súdov korešponduje potom i zásada rozhodovania súdov v obdobných veciach rovnakým spôsobom.

Uvedená zásada je pre oblasť správneho súdnictva legislatívne zakotvená prostredníctvom ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p., podľa ktorého: „Ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie“.

Na základe citovaného ustanovenia odkazuje Najvyšší súd SR na svoje rozhodnutie - uznesenie, sp. zn. 3Sžf /70/2014 zo dňa 04. augusta 2015, ktorého odôvodnenie ďalej v príslušnom rozsahu uvádza:

„Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom ku dňu 15.01.2013 platiteľom sa stáva aj právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá nadobudne v tuzemsku podnik alebo časť podniku platiteľa tvoriacu samostatnú organizačnú zložku podľa všeobecného predpisu, a to odo dňa nadobudnutia podniku alebo jeho časti. Platiteľom sa stáva aj zdaniteľná osoba, ak je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie, a to odo dňa, keď sa stala právnym nástupcom. Platiteľom sa stáva aj zdaniteľná osoba, ktorá dodá stavbu, jej časť alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním, a to tým dňom, ktorý nastane skôr, ak sa z dodania má dosiahnuť obrat podľa odseku 1, okrem dodania stavby, jej časti alebo stavebného pozemku, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 38 ods. 1. Títo platelia sú povinní oznámiť daňovému úradu skutočnosť, na základe ktorej sa stali platiteľom, do desiatich dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti. Daňový úrad je povinný platiteľa registrovať pre daň, vydať mu osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť mu identifikačné číslo pre daň bezodkladne, najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia oznámenia skutočnosti, na ktorej základe sa stal platiteľom.“

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že platiteľom dane sa stáva zdaniteľná osoba ex lege, teda mimo rozhodnutia. Ide tu o obdobný princíp ako je vykonanie zápisu záznamom v katastri nehnuteľností. Preto v zmysle uvedeného ustanovenia sa konštitutívne administratívne rozhodnutia nevydávali.

Právny stav, ktorý nastal v danej veci je nečinnosť orgánu verejnej správy ohľadne právne významnej skutočnosti, ktorá nastala ex lege. V prípade nečinnosti, nevydania rozhodnutia orgánu verejnej správy,

je v právnom poriadku ochrana fyzických a právnických osôb zabezpečovaná prostredníctvom § 250t O.s.p. (Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy). Povinnosť vydať administratívne rozhodnutie v prípade nezaregistrovania zdaniteľnej osoby bola zavedená až s účinnosťou od 01.01.2014 novelou zákona o DPH zákonom č. 360/2013 Z.z. Ochrana pred právnymi aktami, ktoré nemali povahu rozhodnutia o neregistácii do 31.12.2013 bola v právnom poriadku zabezpečovaná prostredníctvom ust. § 250v O.s.p. (Konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy), v ktorom mohol daňový subjekt žiadať odstrániť vzniknutý protiprávny stav uložením povinnosti správcovi dane“.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. a v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.